

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

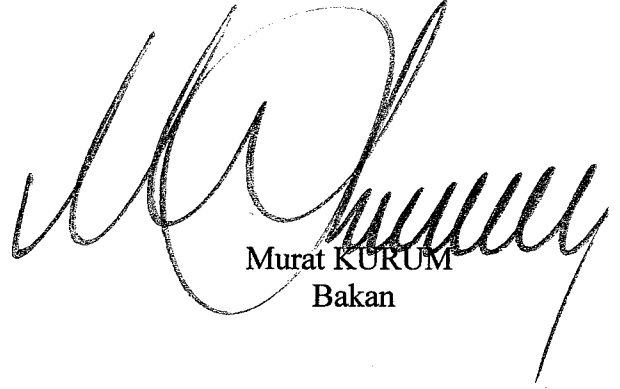
Sayı :30824082-610 -12276614
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

16 Nisan 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

7/23876
96105

MUĞLA MİLLETVEKİLİ
SAYIN Prof. Dr. METİN ERGUN'UN
TBMM 7/23876 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Muğla ilimizin Milas ilçesinde bulunan Güllük Körfezi, Kıyıkışlacık Mahallesi'nde, üç bin yıllık tarihi İasos Antik Kenti'nin bulunduğu bölgede yapılması planlanan Ayyıldız Maden Yükleme ve Tahliye Limanı projesi ile ilgili gelişmeler büyük tartışmalara yol açmıştır. Bu projeye ilişkin Bakanlar Kurulu tarafından 2016 yılında alınan dalış yasağı kararı, 2020 yılında Cumhurbaşkanlığı kararı ile kaldırılmıştır. Ancak, proje sahasında yapılacak olan deniz dip taraması ve diğer inşaat faaliyetleri, çevre ve kültürel miras açısından ciddi endişelere yol açmaktadır. Doğanın, çevrenin, kültürel mirasın ve bölge halkının haklarının korunması için aşağıdaki soruların cevaplanması önem arz etmektedir.

Bu çerçevede;

- 1) Ayyıldız Maden Yükleme ve Tahliye Limanı projesi için verilen 'ÇED Gerekli Değildir' kararının ardından yargı sürecinde yaşanan iptaller ve nihai olarak verilen 'ÇED Olumlu' kararının yasal dayanakları nelerdir?
- 2) Yargı süreci halen Anayasa Mahkemesi aşamasında iken, proje kapsamında deniz dip tarama çalışmalarına başlandığı ifade edilmektedir. Bu konuda Bakanlığınız adli ve idari olarak hangi tedbirleri almıştır?
- 3) Projenin yapılması planlanan alanın 3. derece arkeolojik sit alanı olduğu göz önünde bulundurulduğunda, bu alan üzerinde yapılaşmaya izin veren kararlar hangi yasal çerçevede değerlendirilmiştir?
- 4) Söz konusu alanda imar planı hazırlanmadan yapılaşma izni verilmesi konusunda Bakanlığınızın görüşü nedir?
- 5) İasos Antik Kenti çevresindeki bu tür projelerin kültürel miras ve denizel biyoçeşitlilik üzerinde yaratabileceği geri dönülmez zararlar hakkında Bakanlığınızın aldığı önlemler nelerdir? Özellikle, kırmızı listeye giren denizel türlerin bulunduğu alanlarda yapılacak çalışmaların bu türler üzerindeki olası etkileri hakkında bilimsel bir değerlendirme yapılmış mıdır?
- 6) Bölge halkı ve yerel yönetimler, bu proje hakkında ciddi endişeler taşımaktadırlar. Bakanlığınız bu kesimlerin görüşlerine başvurmuş mudur?

CEVAP

1) Muğla İli, Milas İlçesi, Kıyıkışlacık Mevkii, 394 ada, 649 parsel ve parselin deniz cephesi mevkiinde, Ayyıldız Madencilik ve Yükleme A.Ş. tarafından yapılması planlanan "Yük Tahmil ve Tahliye İskelesi ve Dip Tarama Projesi"ne ilişkin Bakanlığımızca verilen 23/06/2022 tarihli ve 6715 sayılı "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı 2872 sayılı Çevre Kanununu ve bu kanuna istinaden çıkarılan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğini yasal dayanak alınarak inceleme değerlendirme komisyonu üyesi kurum ve kuruluşların kendi mevzuatları uyarınca verdikleri görüşler çerçevesinde değerlendirilerek verilmiştir.

2) Proje ile ilgili olarak; Bakanlığımızca verilen 23/06/2022 tarihli ve 6715 sayılı "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararının iptali ve yürütülmesinin durdurulması" talebiyle açılan davalarda Muğla 1. İdare Mahkemesince iptal edilen ÇED Olumlu kararı ile ilgili olarak, Danıştay 4. Daire'nin

11/01/2024 tarihli ve 2023/13359 E-2024/185 K. sayılı kararı ile kabul edilerek zikredilen Mahkeme kararının bozulmasına ve davanın reddine kesin olarak hükmedilmiştir. Bu bağlamda projenin faaliyetine devam etmesi ile ilgili herhangi bir adli ve idari mahsur bulunmamaktadır. Anayasa Mahkemesinde devam ettiği zikredilen süreç ile ilgili olarak Bakanlığımıza ulaşmış bir bilgi bulunmamaktadır.

3) Projenin ÇED süreci içerisinde komisyon üyesi olarak görev alan Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun kararları doğrultusunda değerlendirmeler yapılmıştır.

4) Bilindiği üzere 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 10. Maddesinde "Gerçekleştirmeyi plânladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlamakla yükümlüdürler.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez." hükmü bulunmaktadır. Bu kapsamda imar planları ÇED süreci sonrasında onaylanması gereken planlar olup konu ile ilgili olarak ilgili idaresinden bilgi alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

5) Projenin ÇED süreci içerisinde komisyon üyesi olarak görev alan Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünün talepleri doğrultusunda Ekosistem Değerlendirme Raporu hazırlanmış gerekli koruma önlemleri Nihai ÇED Raporunda tanımlanmış ve ilgili idaresinin uygun ve yeterli görmesi nedeni ile proje hakkında ÇED Olumlu Kararı verilmiştir.

6) Proje ile ilgili olarak ÇED Yönetmeliğinin 9. maddesi uyarınca halkı bilgilendirmek görüş ve önerilerini almak amacı ile 29.06.2021 tarihinde Muğla İlinde Halkın Katılımı Toplantısı (HKT) gerçekleştirilmiş olup, toplantı ÇED Yönetmeliğinin 9. Maddesine uygun olarak yapılmış ve bu kapsamda toplantı ilanları yerel (17.06.2021 tarihli Önder Gazetesi) ve ulusal (17.06.2021 tarihli Anayurt Gazetesi) gazetede verilmiştir. Dolayısı ile proje hakkında 29.06.2021 tarihinde düzenlenen HKT'na Muğla Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nden uzmanlar, faaliyet sahibi Ayıldız Madencilik ve Yükleme A.Ş. yetkilileri, yöre halkı katılım sağlamıştır. Projenin Nihai ÇED Raporunun 4. Bölümünde halkın katılımı ile ilgili hususlar incelenmiş ve gerekli açıklamalara ilgili bölüm başlıkları altında yer verilmiştir.